

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Rychlého a soudců Mgr. Aleše Smetanky a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **JUDr. J. S.**, proti žalovanému: **Nejvyšší státní tajemník**, se sídlem Jindřišská 967/34, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 21. 12. 2023, č. j. 6 Ad 1/2023 – 58,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 21. 12. 2023, č. j. 6 Ad 1/2023 – 58, **se zrušuje** a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalobce byl rozhodnutím státního tajemníka v Ministerstvu vnitra (dále též jen „*služební orgán*“) ze dne 18. 11. 2015, č. j. MV-143617-17/SST-2015, jmenován na dobu neurčitou na služební místo představeného – *náměstka ministra vnitra pro řízení sekce informačních a komunikačních technologií*, v 16. platové třídě, s obory služby 22. Legislativa a právní činnost, 26. Systém veřejné správy a všeobecná vnitřní správa, 28. Informační a komunikační technologie a 37. Veřejné investování a zadávání veřejných zakázek (dále jen „*služební místo náměstka*“). Rozhodnutím služebního orgánu ze dne 31. 3. 2022, č. j. MV-64471-1/SST-2022, byl žalobce ze služebního místa náměstka odvolán podle § 60 odst. 1 písm. a) zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o státní službě*“), neboť dne 1. 4. 2022 nabyla účinnosti změna systemizace služebních a pracovních míst schválená dle § 18 odst. 5 zákona o státní službě Ministerstvem vnitra v dohodě s Ministerstvem financí dne 24. 3. 2022, pod č. j. MV-54175-1/SR-2022 (dále

jen „Změna systemizace“). V návaznosti na uvedené byl vydán společný služební předpis náměstka ministra vnitra pro státní službu a služební orgánu č. 8 ze dne 31. 3. 2022, o stanovení požadavků na služební a pracovní místa na Ministerstvu vnitra. Změnou systemizace bylo s účinností ke dni 1. 4. 2022 zrušeno služební místo náměstka, které do svého odvolání zastával žalobce. Rozhodnutím služební orgánu ze dne 19. 5. 2022, č. j. MV-64471-26/SST-2022, byl žalobce zařazen podle § 62 odst. 1 zákona o státní službě mimo výkon služby z organizačních důvodů, neboť v dané době nebylo nalezeno žádné služební místo splňující kritéria vhodnosti, na které by mohl být žalobce převeden.

[2] Dne 13. 7. 2022 vydal služební orgán rozhodnutí č. j. MV-64471-30/SST-2022 (dále jen „*prvostupňové rozhodnutí*“), kterým s účinností ode dne následujícího po doručení daného rozhodnutí převedl podle § 61 odst. 1 písm. b) zákona o státní službě žalobce na služební místo systemizované v Ministerstvu vnitra – vedoucí oddělení eGovernment cloudu v odboru koordinace informačních a komunikačních technologií a eGovernment cloudu, v oboru služby 28. Informační a komunikační technologie (dále jen „*služební místo vedoucího oddělení*“), se službou na služebním místě na dobu neurčitou, se služebním působištěm v Praze. Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce zařazen do 15. platové třídy a 10. platového stupně a byl mu určen nový (nižší) měsíční plat. Žalobce napadl prvostupňové rozhodnutí odvoláním, které bylo rozhodnutím personální ředitelky sekce pro státní službu Ministerstva vnitra ze dne 21. 10. 2022, č. j. MV-150571-2/SR-2022 (dále jen „*napadené správní rozhodnutí*“) zamítnuto a prvostupňové rozhodnutí bylo potvrzeno.

[3] Žalobce podal proti napadenému správnímu rozhodnutí správní žalobu k Městskému soudu v Praze (dále jen „*městský soud*“), který jej rozsudkem ze dne 21. 12. 2023, č. j. 6 Ad 1/2023 - 58, zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Městský soud v úvodu konstatoval, že v průběhu soudního řízení došlo k obsazení místa náměstka ministra vnitra pro státní službu a ke změně názvu tohoto vykonavatele veřejné správy na nejvyššího státního tajemníka, a to zákonem č. 384/2022 Sb., s účinností od 1. 1. 2023. Městský soud proto dle § 69 soudního řádu správního (dále jen „*s. ř. s.*“) nadále jednal s nejvyšším státním tajemníkem jako s žalovaným.

[4] Městský soud dospěl k závěru, že odůvodněním napadeného správního rozhodnutí „*nebylo dostatečně vyčerpáno odvolání žalobce v jeho rozporování vhodnosti místa, k němuž byl převeden a že nebyly odstraněny pochybnosti o účelovém postupu vůči němu, tedy první žalobní bod je důvodný*“. Městský soud připustil, že žalobce konkrétně účelovost postupu v odvolání netvrdil, proto nelze žalovanému vytýkat, že na takovou námitku v napadeném správním rozhodnutí nereagoval. Podle městského soudu „*to ještě neznamená, že by postup žalovaného nemohl být kriticky přezkoumán v řízení před soudem. Za situace, kdy žalobce v odvolání namítal nevhodnost služební místa pro svou osobu z důvodu vzdělání, měla tato vhodnost být blíže v tomto směru k jeho osobě rozvedena, což se nestalo. Následným dokazováním před soudem pak byla vhodnost zásadně zpochybněna, proto bude na žalovaném, aby na tuto procesní situaci reagoval.*“

[5] Městský soud z obsahu správního spisu dovodil, že služební místo, na něž byl žalobce převeden, bylo z hlediska požadavku vzdělání původně pro žalobce nevhodné (vzdělání technického a ekonomického směru), ale pozdější změnou systemizace byl požadavek vzdělání tohoto směru odstraněn. V obecné rovině takovýto postup městský

pokračování

soud ještě nepovažuje za účelový. Ovšem dokazováním vyplynuly najevo skutečnosti, které „*uvedený obecný legitimní postup služebního orgánu relativizují*“. První z nich je neodůvodněnost změny požadavku vzdělání na toto konkrétní služební místo. V komentáři k návrhu této změny není tato změna nijak vymezena. Ve vyjádření služebního orgánu ze dne 29. 9. 2023 je uvedeno, že ke zrušení požadavku odborného zaměření vzdělání došlo na základě návrhu předmětného odboru v důsledku změny v působnosti odboru. Podle městského soudu se nedostává odpovědi na otázku, co se konkrétně ve vztahu k předmětnému služebnímu místu změnilo natolik výrazně, že by bylo důvodné, aby odpadl požadavek na technické a ekonomické vzdělání. Není vysvětleno, proč by tato změna kompetencí v důsledku vyčlenění kompetence ke kybernetické bezpečnosti z tohoto odboru byla natolik výrazná, aby požadavek vzdělání tak výrazně změnila.

[6] Podle městského soudu není akceptovatelný takový postup, kterým se neobsazenost některých služebních míst bude řešit změnou kvalifikačních předpokladů a poté obsazením dosavadními státními zaměstnanci. Městský soud z listin o vyhlášení výběrových řízení týkajících se předmětného služebního místa, které provedl k důkazu, zjistil, že popis činností na poptávaném služebním místě se shoduje s oblastmi uvedenými v napadeném správním rozhodnutí pro výkon služebního místa, na které byl žalobce převeden. Je tak nezodpovězena základní otázka pro hodnocení vhodnosti služebního místa pro žalobce v tom směru, proč ke dni 24. 2. 2022 (vyhlášení uvedeného výběrového řízení, kdy bylo ještě vyžadováno mj. technické a ekonomické vzdělání na toto služební místo) je náplň činnosti tohoto služebního místa téměř totožná, jako ke dni 13. 7. 2022 (datum vydání prvostupňového rozhodnutí), kdy již toto vzdělání vyžadováno není. Podle městského soudu postup žalovaného „*prozatím neumožňuje soudní dostatečný přezkum napadeného správního rozhodnutí, neboť není patrné, zda je služební místo pro žalobce vhodné, případně zda tato vhodnost nebyla vytvořena pouze na základě změny systemizace, aniž by taková změna obsahovala takové nutné změny v požadavku vzdělání*“. Argumentace změnou kompetencí tohoto odboru je obecná a nepřiliš vysvětlující, proč ke změně v otázce požadavku vzdělání muselo dojít, jestliže kompetence tohoto odboru nebyly změněny tak radikálně, aby požadavek technického vzdělání měl být naprosto nedůvodný. Rovněž argumentace dlouhodobého neobsazení tohoto služebního místa nemůže být [dostačující] ve vztahu k postupu podle § 62 odst. 1 zákona o státní službě, neboť taková argumentace neřeší otázku vhodnosti místa pro státního zaměstnance.

[7] Městský soud uzavřel, že „*podanou žalobu považuje za důvodnou, napadené rozhodnutí považuje za nezákonné v části, která je shora uvedena, a proto jej zrušil*“. Poté doplnil, že další žalobní body již „*závazně nepřezkoumává*“, nicméně „*vzhledem k vyčerpání předmětu řízení se k nim soud vyjádří, aniž by se jednalo o závazný právní názor*“. Poté městský soud (i) aproboval postup podle § 165 zákona o státní službě, přičemž žalobcem namítané články 122 odst. 2 a 45 odst. 3 metodického pokynu č. 2/2019 označil za doporučení, nikoliv závazné pravidlo; (ii) dovodil, že služební místo ředitele/ředitelky kanceláře náměstka pro řízení sekce veřejné správy a eGovernmentu v daný okamžik nemohlo být vyhodnoceno jako volné pro žalobce (z důvodu vyhlášeného výběrového řízení, což se podává v napadeném správním rozhodnutí), přičemž žalobci nic nebránilo v tom, aby se do výběrového řízení přihlásil; (iii) poukázal na to, že žalobce v odvolání služební místo ředitele/ředitelky odboru správních činností nenamítal, tudíž na něj pochopitelně není v napadeném správním

rozhodnutí reagováno; a (iv) namítaný pokles žalobcova příjmu je možný (pokud by bylo nové služební místo pro žalobce vhodné, což zůstalo předmětem sporu).

[8] Proti napadenému rozsudku podal žalovaný (podle kontextu bude dále označován též jako „stěžovatel“ – pozn. NSS) kasační stížnost, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[9] Stěžovatel nejprve konstatuje, že městský soud své rozhodnutí postavil na posouzení námítky, kterou žalobce neuplatnil v rámci odvolacího řízení, ale až v podané žalobě. Dle stěžovatele skutečnost, že služebním předpisem došlo ke změně požadavku odborného zaměření vzdělání na daném služebním místě vedoucího oddělení, není rozhodná pro to, zda lze dané služební místo pro žalobce považovat za vhodné či nikoliv. Otázku vhodnosti je nutné hodnotit individuálně, a to ve vztahu k platným kritériím vhodnosti služebního místa stanoveným zákonem o státní službě a blíže upraveným metodickým pokynem náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 2/2019, kterým se stanoví podrobnosti ke změnám služebního poměru, ve znění první aktualizace ze dne 1. 1. 2021 (dále jen „*metodický pokyn č. 2/2019*“). Dle názoru stěžovatele se městský soud nepřiměřeně detailním způsobem zabývá odstraněním zmíněného požadavku odborného zaměření vzdělání, provádí důkazy porovnávací činnosti uvedené v oznámení o vyhlášení výběrových řízení na vedoucího předmětného oddělení, ale vůbec se nezabývá dřívější důvodností stanovení požadavku odborného zaměření vzdělání.

[10] Stěžovatel má za to, že stěžejní spornou otázkou má být pouze to, zda lze nové služební místo považovat za „vhodné“ pro žalobce. Domnívá se, že řádně posoudil otázku vhodnosti služebního místa vedoucího oddělení pro žalobce zejména s ohledem na jeho dosavadní praxi. To zahrnuje v oboru služby 28 (Informační a komunikační technologie) nejnáročnější činnost, která identicky odpovídá nejnáročnější činnosti vykonávané v tomto oboru služby na žalobcově původním služebním místě náměstka. I ostatní činnosti, jejichž výkon se na žalobcově novém služebním místě vedoucího oddělení od něj požaduje, jsou co do věcného obsahu velmi blízké charakteristice jeho původního služebního místa náměstka. Stěžovatel v dané souvislosti odkazuje na závěry městského soudu v rozsudku ze dne 25. 11. 2021, č. j. 10 Ad 5/2020 - 52, který řešil srovnatelný případ a akceptoval kritérium dřívějšího řízení činností, jako kritérium dokládající vhodnost služebního místa pro převedení. Stěžovatel rovněž připomíná rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 10. 2023, č. j. 1 Ads 79/2023 - 47, dle kterého lze legitimně předpokládat, že osoba v dřívějším postavení představeného na vyšší úrovni řízení disponuje znalostmi vyššími, nikoliv nižšími, než jaké jsou potřeba pro výkon pozice v nižším stupni řízení. Podle stěžovatele podobnost vykonávaných činností potvrdil i žalobce ve svém odvolání.

[11] Stěžovatel dále namítá, že se městský soud nevypořádal s posouzením vhodnosti daného služebního místa pro žalobce provedeným stěžovatelem na str. 6 a 7 napadeného správního rozhodnutí, respektive služebním orgánem v prvostupňovém rozhodnutí. Otázka vhodnosti služebního místa je obsahově nezávislá na tom, zda služební předpis dříve stanovil pro výkon služby na daném služebním místě požadavek odborného zaměření vzdělání či nikoliv.

pokračování

[12] K odst. 33 napadeného rozsudku stěžovatel uvádí, že informatické obory studia nelze ztotožňovat pouze s technickými vědami, ale i se strukturovanou schopností pracovat s informacemi, a dále že vzhledem k řadě činností vázaných na výkon státní správy a činností vysloveně právního charakteru vykonávaných na daném služebním místě, je nadále neospravedlnitelné, aby na daném služebním místě nemohl vykonávat službu státní zaměstnanec s právním vzděláním. Odstraněním požadavku vzdělání došlo k otevření možností být zařazen na daném služebním místě pro širší okruh státních zaměstnanců, a to zvláště s ohledem na fakt, že na obsazení předmětného služebního místa několikrát bezúspěšně proběhla výběrová řízení.

[13] K odst. 34 napadeného rozsudku stěžovatel uvádí, že není patrné, proč by služební orgán, kterému přísluší na základě služebního předpisu měnit požadavky na služební místa služebním předpisem vydaným dle § 25 odst. 5 zákona o státní službě, nemohl s ohledem na potřeby obsazení služebního místa odebrat požadované vzdělání a tím *de facto* rozšířit okruh státních zaměstnanců, které může zařadit na služební místo. Dle stěžovatele převedení státního zaměstnance má přednost před vypsáním výběrového řízení, neexistují-li okolnosti odůvodňující vypsání výběrového řízení. Služební místo, na které byl žalobce převeden, nelze označit za nevhodné pouze proto, že na něm byl v minulosti stanoven požadavek odborného zaměření vzdělání, který byl následně odstraněn služebním předpisem navazujícím na vládní systemizaci.

[14] Stěžovatel je dále přesvědčen, že ve svém vyjádření ze dne 17. 10. 2023 městskému soudu objasnil důvody, které služební orgán vedly ke zrušení požadavku odborného vzdělání na předmětném služebním místě. Vzhledem k tomu, že zákon o státní službě nepodmiňuje stanovení požadavku odborného zaměření schválením jiným orgánem státní správy a ponechává ho v plné kompetenci příslušného služebního orgánu, považuje stěžovatel takové zdůvodnění změny za zcela dostačující. Stěžovatel upozorňuje, že městský soud neuvedl, proč by daná změna požadavku odborného zaměření vzdělání u služebního místa měla být vůči žalobci účelová a adresná. Úvahy v odst. 31 napadeného rozsudku považuje za vnitřně rozporné. Navíc skutečnost, že došlo ke zrušení požadavku odborného zaměření vzdělání nejen u služebního místa vedoucího oddělení, ale i u dalších míst oddělení eGovernment cloudu, dokládá, že důvody změny požadavku nikterak nesouvisely s osobou žalobce, ale s charakterem činnosti daného odboru a oddělení a dlouhodobými problémy obsadit výše uvedená služební místa.

[15] V neposlední řadě stěžovatel poukazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu zabývající se soudním přezkumem systemizace služebních míst, dle které systemizaci či změny organizační struktury lze považovat za závazný podklad ve smyslu § 75 odst. 2 věty druhé s. ř. s. pro rozhodování ve věcech služby. V daném případě městský soud organizační dokument navazující na systemizaci nepřezkoumal a neshledal jeho případnou nezákonnost, z čehož vyplývá, že uvedený služební předpis je pro rozhodování správních orgánů závazným. Pokud městský soud vyjádřil pochybnosti o kvalitě odůvodnění dané změny (odst. 31 napadeného rozsudku), měl dotčený služební předpis řádně přezkoumat, nikoliv toliko vyjadřovat k němu své blíže neodůvodněné pochybnosti.

[16] Stěžovatel uzavírá, že se nemůže ztotožnit s názorem městského soudu, že zrušení dřívějšího požadavku odborného zaměření vzdělání u služebního místa, na které byl žalobce

převeden, je překážkou postupu služebního orgánu dle § 61 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 62 odst. zákona o státní službě. Stěžovatel i nadále trvá na tom, že služební místo, na které byl žalobce převeden, pro něj bylo z hlediska relevantních kritérií vhodné.

[17] Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

[18] Nejvyšší správní soud nejdříve hodnotil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), osobou oprávněnou, za níž jednal zaměstnanec s požadovaným právnickým vzděláním (§ 102, věta první a § 105 odst. 2, věta za středníkem s. ř. s.) a proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná. Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

[19] Kasační stížnost je důvodná.

[20] Nejvyšší správní soud předesílá, že odůvodnění napadeného rozsudku je argumentačně nesourodé a v některých částech také nejasné. Nejasnost se týká zejména vymezení zákonného důvodu, pro který městský soud přistoupil ke zrušení napadeného správního rozhodnutí, neboť jím uvedená *nezákonnost „v části, která je uvedena shora“* (odst. 38 napadeného rozsudku) v některých ohledech neodpovídá vlastnímu posouzení důvodnosti žaloby (v podrobnostech viz níže). Z napadeného rozsudku je však zřejmé, že podstatou sporu mezi účastníky je otázka, zda služební místo vedoucího oddělení, na které byl žalobce převeden služebním orgánem, je pro žalobce vhodné. Služební orgán (ve shodě s žalovaným) totiž žalobce, po jeho odvolání ze služebního místa náměstka a následném postavení mimo výkon služby, převedl na volné služební místo vedoucího oddělení, které od 1. 7. 2022 považuje za pro žalobce vhodné, zatímco žalobce je přesvědčen, že uvedené služební místo je pro něj nevhodné, tudíž jeho převedení na takové nevhodné služební místo je nezákonné.

[21] Podle judikatury Nejvyššího správního soudu z § 61 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 62 odst. 1 zákona o státní službě vyplývá, že státní zaměstnanec odvolaný ze služebního místa představeného může být převeden pouze na jiné místo, které vyhovuje kritériu *vhodnosti*. Jedná se přitom o neurčitý právní pojem zahrnující jevy nebo skutečnosti, které nelze zcela přesně právně definovat a jejichž obsah a rozsah se může měnit v závislosti na čase a místě aplikace právní normy. V rámci interpretace neurčitého právního pojmu přitom správní orgán musí alespoň rámcově objasnit jeho obsah a význam z hlediska toho, zda lze do něho zařadit i posuzovanou věc (srov. rozsudek ze dne 15. 9. 2020, č. j. 4 Ads 423/2019 - 70, publ. č. 4088/2020 Sb. NSS).

[22] Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 2. 2024, č. j. 3 Ads 352/2021 - 50, provedl shrnutí své judikatury ke kritériu vhodnosti, přičemž zejména uvedl, že: *„vhodnost neznamená, že nové služební místo přesně odpovídá místu předchozímu. Služební orgán nemá pro státního zaměstnance hledat stejné, ani ideální služební místo. Absence nároku na zařazení na konkrétní služební místo a na jmenování na služební místo představeného plyne přímo z § 23 odst. 2 zákona o státní službě. Zákon o státní službě nestanoví povinnost zařadit státního*

pokračování

zaměstnanec do stejné platové třídy ani přiblížit k jeho dosavadnímu služebnímu zařazení na nejvyšších stupních hierarchie služebního úřadu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 12. 2021, č. j. 6 Ads 315/2020 - 58, nebo již odkazovaný rozsudek č. j. 4 Ads 423/2019 - 70).“ . Dále v tomtéž rozsudku poukázal na to, že „[p]osuzování vhodnosti nového služebního místa pro konkrétního zaměstnance záleží na konkrétních skutkových okolnostech a je silně individuální ve vztahu k jednotlivým posuzovaným zaměstnancům a služebním místům. Ide o komplexní posouzení více faktorů, které mohou v různých případech působit různě silným vlivem. Ne vždy bude možné dojít k závěru o vhodnosti či nevhodnosti služebního místa na základě jediného faktoru. I když bude jeden faktor silně naznačovat rozhodnutí jedním směrem, může být vykompenzován souhrnem ostatních kritérií. Přesto mohou nastat situace, kdy závěr o nevhodnosti nového služebního místa bude možno učinit na základě jednoho z kritérií. Takovou (spíše tedy výjimečnou) situací může být například skutečnost, že státní zaměstnanec nemá pro nové služební místo vůbec potřebnou kvalifikaci či vzdělání, nebo místo výkonu služby je velmi vzdáleno od původního místa (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2023, č. j. 7 Ads 9/2022 - 21).“ (srov. odst. [16] a [18] citovaného rozsudku č. j. 3 Ads 352/2021 - 50; všechna podtržení v tomto rozsudku doplněna od NSS).

[23] Městský soud ovšem výše uvedenou stěžejní spornou otázku vhodnosti služebního místa vedoucího oddělení pro žalobce v napadeném rozsudku nevyřešil, neboť dospěl k závěru, že „odůvodněním napadeného rozhodnutí nebylo dostatečně vyčerpáno odvolání žalobce v jeho rozporování vhodnosti místa, k němuž byl převeden a že nebyly odstraněny pochybnosti o účelovém postupu vůči němu, tedy první žalobní bod je důvodný“, respektive že „zůstává nezodpovězena základní otázka pro hodnocení vhodnosti služebního místa pro žalobce v tom směru, proč ke dni 24. 2. 2022, kdy bylo vyhlášeno výběrové řízení na vedoucího oddělení eGovernmentu, kdy bylo ještě vyžadováno mj. technické a ekonomické vzdělání na toto služební místo, je náplň činnosti tohoto služebního místa téměř totožná, jako ke dni 13. července 2022 (datum vydání prvostupňového rozhodnutí), kdy již toto vzdělání vyžadováno není.“ Městský soud na uvedené navázal, že „naznačený postup prozatím neumožňuje soudní dostatečný přezkum napadeného rozhodnutí, neboť není patrné, zda je služební místo pro žalobce vhodné, případně zda tato vhodnost nebyla vytvořena pouze na základě změny systemizace, aniž by taková změna obsahovala takové nutné změny v požadavku vzdělání“ (srov. odst. 26, 36 a 37 napadeného rozsudku). Z napadeného rozsudku přitom nevyplývá, co přesně městský soud myslí výše uvedeným „prvním žalobním bodem“ a dále tím, že „napadené rozhodnutí považuje za nezákonné v části, která je shora uvedena“ (viz odst. 38 napadeného rozsudku, který postrádá bližší upřesnění odkazované „nezákonnosti“).

[24] Z napadeného rozsudku je patrné, že městský soud neprovedl komplexní posouzení kritéria vhodnosti ve světle výše uvedené judikatury. Svou pozornost upřel na otázku dostatečnosti odůvodnění změny požadavku na odbornost vzdělání u služebního místa vedoucího oddělení (eGovernment cloudu), který již nově není stanoven a který původně bránil převedení žalobce na uvedené služební místo. Městský soud tuto otázku považoval za klíčovou pro posouzení důvodnosti jedné z žalobních námitek, podle které měl služební orgán před vydáním prvostupňového rozhodnutí postupovat účelově tak, aby žalobce mohl být převeden na pro něj zcela nevhodné místo.

[25] Stěžovatel v kasační stížnosti s posouzením městského soudu nesouhlasí a namítá, že se nemůže ztotožnit s názorem městského soudu, že dřívější zrušený požadavek odborného zaměření vzdělání u služebního místa, na které byl žalobce převeden, byl překážkou postupu služebního orgánu dle § 61 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 62 odst. zákona o státní službě, přičemž je přesvědčen, že v soudním řízení dostatečným způsobem objasnil důvody, které služební orgán vedly ke zrušení požadavku odborného vzdělání na služebním místě vedoucího oddělení.

[26] V návaznosti na právě uvedené Nejvyšší správní soud konstatuje, že jeho přezkum napadeného rozsudku je omezen pouze na posouzení, (i) zda napadené správní rozhodnutí je dostatečně odůvodněné a (ii) zda ob stojí závěr městského soudu, že nebylo možné posoudit vhodnost služebního místa vedoucího oddělení pro žalobce z důvodu, že stěžovatel neprokázal, že zrušení požadavku odborného zaměření vzdělání u tohoto služebního místa (na které byl žalobce převeden) mělo své opodstatnění a nebylo provedeno účelově. Naopak posouzení podstaty sporu, tedy zda služební místo vedoucího oddělení bylo pro žalobce vhodné, Nejvyšší správní soud provést nemohl, neboť by tím nahradit absentující posouzení městského soudu, což kasační princip řízení před Nejvyšším správním soudem neumožňuje.

[27] Nejvyšší správní soud v první řadě nesouhlasí se závěrem městského soudu, že „odůvodněním napadeného rozhodnutí nebylo dostatečně vyčerpáno odvolání žalobce v jeho rozporování vhodnosti místa, k němuž byl převeden [...]“ (odst. 26 napadeného rozsudku). Městský soud sice sám připouští, že žalobce v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí nenamítal účelovost postupu při zrušení požadavku na odbornost vzdělání, jako kvalifikačního předpokladu pro uvedené služební místo, tudíž stěžovateli nelze vytykat, že se touto otázkou v napadeném rozhodnutí blíže nezabýval. Přesto ale konstatuje, že „za situace, kdy žalobce v odvolání namítal nevhodnost služebního místa pro svou osobu z důvodu vzdělání, měla tato vhodnost být blíže v tomto směru k jeho osobě rozvedena, což se nestalo“.

[28] Nejvyšší správní soud ze správního spisu zjistil, že žalobce v odvolání nejprve v obecné rovině vyjádřil přesvědčení, že nové služební místo pro něj není vhodné z důvodu jeho kvalifikace, dovedností, dosavadních zkušeností i výše platu, a dále upozornil, že služební místo vedoucího oddělení bylo volné již k 19. 5. 2022, kdy byl zařazen mimo službu rozhodnutím služebního orgánu, podle kterého toto služební místo nebylo pro žalobce vhodné (str. 2 odvolání). Poté na str. 3 odvolání poukazuje na metodický pokyn č. 2/2019 a zdůrazňuje tam obsažená dílčí kritéria vhodnosti služebního místa pro účely převedení státního zaměstnance, která následně hodnotí ve vztahu ke své osobě. Ve vztahu ke kritériu vzdělání a kvalifikace žalobce nejprve popisuje své vzdělání a kvalifikaci, které označuje za výrazně nadprůměrné, poukazuje na řadu odborných ocenění a na vynikající hodnocení jeho pracovních výsledků. V dané souvislosti žalobce stručně zmiňuje „značnou rozdílnost ve vykonávaných činnostech (a od toho se odvíjejících nárocích na zaměstnancovy schopnosti a zkušenosti) u těchto dvou služebních míst“, což ale dává pouze do souvislosti s platovým ohodnocením. Na to žalobce navazuje závěrem, že „jmenování na služební místo vedoucího oddělení [...] hrubě neodpovídá schopnostem a dosavadním pracovním zkušenostem státního zaměstnance“ (str. 4 odvolání). Ve zbylém se žalobce v odvolání zaměřuje na kritérium „obor/obory služby“, v rámci kterého mimo jiné

pokračování

připouští, že nelze-li zaměstnance zařadit na služební místo se stejným oborem, tak je třeba jej převést alespoň na služební místo s více obory, zahrnuje-li dané místo i jeho dosavadní obor (str. 4 odvolání), a dále na kritérium „zařazení do platové třídy“, kterému dává největší prostor, přičemž akcentuje zejména snížení jeho platu a osobního příplatku (str. 4 až 6 odvolání). V závěru odvolání (str. 6) žalobce zmiňuje, že prvostupňový orgán přesvědčivě nepopsal, jaká volná místa v rámci ministerstva vnitra byla k datu vydání jeho rozhodnutí dostupná a že žádné z nich nebylo pro žalobce vhodnější než nakonec vybrané, dále že není zřejmé, proč nebyl uplatněn postup dle čl. 3 metodického pokynu č. 1/2019 (kterým se stanoví podrobnosti k provádění výběrových řízení), a konečně že „ví o minimálně jednom služebním místě, na které bylo vypsáno výběrové řízení v době jeho zařazení mimo výkon služby a které by pro něj mohlo být hodné, a to ředitele/ky odboru správních činností [...]“.

[29] Nejvyšší správní soud poté, co se seznámil s obsahem odvolání a napadeného správního rozhodnutí, konstatuje, že se stěžovatel podrobně a srozumitelně vyjádřil ke všem podstatným námitkám uplatněným žalobcem v jeho odvolání, když se správně zaměřil na klíčovou otázku vhodnosti služebního místa vedoucího oddělení pro žalobce, a to z hlediska všech relevantních kritérií dle metodického pokynu č. 2/2019 (Nejvyšší správní soud považuje za nadbytečné rekapitulovat celé odůvodnění napadeného správního rozhodnutí, tudíž pro stručnost odkazuje na str. 4 až 14 daného rozhodnutí). Městský soud svůj závěr o tom, že „nebylo dostatečně vyčerpáno odvolání žalobce“ dává do souvislosti s námitkami žalobce o nevhodnosti služebního místa z hlediska jeho vzdělání, které ovšem, jak vyplývá z výše uvedené rekapitulace obsahu odvolání, byly stručné a nekonkrétní. Nejvyšší správní soud nesouhlasí s městským soudem, že by v napadeném správním rozhodnutí měla být vhodnost z hlediska vzdělání blíže rozvedena.

[30] Je třeba opakovaně zdůraznit, že i samotný městský soud připouští, že žalobce v odvolání nenamítal účelovost postupu služebního orgánu spočívající v tom, že s účinností od 1. 7. 2022 již nebylo pro služební místo vedoucího oddělení vyžadováno odborné zaměření vysokoškolského vzdělání. Jak již bylo uvedeno výše, žalobce v odvolání toliko v obecné rovině upozornil, že služební místo vedoucího oddělení bylo v uvedeném rozhodnutí ze dne 19. 5. 2022 považováno za pro něj nevhodné. Dále pak již žalobce ve vztahu k jeho vzdělání a kvalifikaci uvedl pouze to, že jeho vzdělání a kvalifikace „v uvedeném oboru jsou výrazně nadprůměrné“. Nic dalšího žalobce k hledisku svého vzdělání v odvolání nenamítal, neboť se dále zaměřil na hledisko svých schopností a dosavadních pracovních zkušeností, kterým služební místo vedoucího oddělení dle jeho názoru „hrubě neodpovídá“ (ve smyslu, že jej dalece přesahuje), respektive na další výše uvedená hlediska.

[31] Stěžovatel se k namítané skutečnosti, že ještě ke dni 19. 5. 2022 služební orgán považoval služební místo vedoucího oddělení za nevhodné pro žalobce, vyjádřil na str. 8 a 9 napadeného správního rozhodnutí. Uvedl, že jediným důvodem byl požadavek odborného vzdělání, který byl pro toto služební místo stanoven služebním předpisem č. 8 ze dne 31. 3. 2022, a sice vzdělání v programu „Technické vědy a nauky“, „Ekonomie“ nebo „Informační obory“. Tento požadavek žalobce v danou dobu nesplňoval. Nicméně při následné změně vnitřní systematizace služebním předpisem č. 18 ze dne 29. 6. 2022 došlo s účinností od 1. 7. 2022 ke změně požadavků systematizovaných na daném služebním místě a již žádný odborný požadavek na vzdělání stanoven není. Po odpadnutí dané překážky má

stěžovatel za to, že služební orgán nepochybil, když vyhodnotil předmětné služební místo jako vhodné pro převedení žalobce. Takovéto odůvodnění s ohledem na žalobcem obecně formulované konstatování uvedené skutečnosti Nejvyšší správní soud považuje za dostačující, a to i s přihlédnutím k dalším částem odůvodnění napadeného správního rozhodnutí, v nichž se stěžovatel zabýval hledisky žalobcova vzdělání a odborné kvalifikace. Nejvyšší správní soud odkazuje zejména na str. 7 a 8 napadeného správního rozhodnutí, kde stěžovatel aproboval postup služebnímu orgánu, který vyhodnotil, že (i) žalobce využije své vzdělání, kvalifikaci a odbornost i na novém služebním místě, které je na stejném služebním úřadu, (ii) jedná se opět o služební místo představeného, tudíž žalobce bude moci využít svých znalostí a manažerských schopností získaných na předchozím služebním místě, a (iii) oddělení eGovernment cloudu, které má žalobce nově vést, bylo před organizační změnou učiněnou ke dni 1. 4. 2022 začleněno do sekce informačních a komunikačních technologií, kterou žalobce řídil, tedy organizoval, řídil a kontroloval i předmětné oddělení.

[32] S ohledem na právě uvedené Nejvyšší správní soud nesouhlasí s městským soudem, že by (slovy městského soudu) „*nebylo dostatečně vyčerpáno odvolání žalobce v jeho rozporování vhodnosti služebního místa*“, a tedy že by městský soud prozatím nemohl provést „*dostatečný přezkum*“ napadeného správního rozhodnutí, neboli (jinými slovy) že by napadené správní rozhodnutí bylo nepřezkoumatelné. Na tomto místě Nejvyšší správní soud podotýká, že nepřehlédl, že městský soud jako zrušovací důvod neuvedl nepřezkoumatelnost napadeného správního rozhodnutí, to ovšem nic nemění na tom, že fakticky daný důvod aplikoval, neboť žalobu označil za důvodnou, jelikož „*nebylo dostatečně vyčerpáno odvolání žalobce*“, respektive postup žalovaného „*prozatím neumožňuje soudní [...] přezkum napadeného rozhodnutí*“.

[33] I přes výše popsanou nekonzistentnost a nejasnost je z odůvodnění napadeného rozsudku zřejmé, že městský soud považoval za základní otázku pro hodnocení vhodnosti služebního místa pro žalobce, zda služební orgán před rozhodnutím o převedení žalobce na služební místo vedoucího oddělení nejednal vůči němu účelově tím, že u tohoto služebního místa přestal vyžadovat odborné zaměření požadovaného vzdělání. Městský soud totiž dospěl k závěru o důvodnosti žaloby „*po doplnění dokazování před soudem, kdy časový postup jednotlivých kroků spíše podporuje domněnku, že příslušné služební místo bylo z hlediska požadovaného vzdělání následně změněno, aniž by k tomu byl dostatečný důvod*“. Městskému soudu se z dosavadního postupu služebnímu orgánu „*jeví takový postup v jeho časové posloupnosti jako účelový, aniž by žalovaný soudu dostatečně tvrdil a prokázal, že tomu tak nebylo*“ (odst. 26 napadeného rozsudku). Z napadeného rozsudku tak lze seznat, proč soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku posuzovaného rozhodnutí, proto jej Nejvyšší správní soud shledal, jako celek, přezkoumatelným. Tudíž mohl napadený rozsudek meritorně přezkoumat i z hlediska stěžovatelem namítaného nesprávného právního posouzení otázek, které městský soud (také) vedly ke zrušení napadeného správního rozhodnutí.

[34] Nejprve je třeba vyjasnit, co žalobce v žalobě namítal k tvrzené účelovosti postupu služebnímu orgánu, ke které městský soud upřel veškerou svou pozornost, respektive začal po žalovaném vyžadovat, aby prokázal dostatečný důvod, pro který byl u předmětného služebního místa změněn původní požadavek na odbornost vzdělání. Žalobce namítal

pokračování

účelovost postupu služebního orgánu v čl. II. a V. žaloby, kde nejprve zopakoval, že služební místo vedoucího oddělení bylo ještě v rozhodnutí ze dne 19. 5. 2022 považováno za pro něj nevhodné z důvodu požadavku na odborné vzdělání a že z napadeného správního rozhodnutí vyplývá, že s účinností od 1. 7. 2022 došlo k vypuštění tohoto požadavku. Na to navázal pouze obecným tvrzením, že „[j]e evidentní, že požadavky na služební místo, na které byl žalobce následně prakticky bezodkladně převeden, tak byly uměle sníženy, a to pouze s cílem zajistit, aby se předmětné služební místo formálně zdálo pro žalobce vhodným, přestože tomu tak fakticky nebylo. Pro snížení požadavku na vzdělání ve vztahu k předmětnému služebnímu místu potom neexistoval jediný rozumný důvod, kdy původně požadované vzdělání odpovídalo charakteru a technické náročnosti uvedeného služebního místa“. Nutno doplnit, že Nejvyšší správní soud ze záznamu o konání prvního ústního jednání (dne 21. 9. 2023) ověřil, že žalobce ve vztahu k této žalobní námitce toliko stručně uvedl, že oddělení eGovernment cloudu má spíše technický charakter a funkce vedoucího oddělení nese spíše preferenci technického vzdělání. Žalobce proto neshledal opodstatnění, proč by měl být předpoklad původně technického vzdělání změněn na obecné vysokoškolské vzdělání, podle jeho názoru změna byla účelová. Současně ale připustil, že oddělení eGovernment cloudu mu bylo v rámci jeho původního služebního místa náměstka podřízeno. Městský soud na uvedeném ústním jednání na základě takto obecně formulované žalobní námítky sdělil účastníkům, že by rád seznal, jak to se změnou uvedeného požadavku na odbornost vzdělání bylo, když ve správním spisu žádné odůvodnění této změny není. Jelikož si městský soud nedokázal představit, jak by tvrzený účelový postup měl žalobce doložit, vyzval žalovaného, aby ve stanovené lhůtě soudu poskytl vyjádření a doložil, proč k uvedené změně došlo. Žalovaný následně zaslal městskému soudu vyjádření ze dne 17. 10. 2023 a listinné důkazy, které soud na druhém jednání ve věci (konaném dne 21. 12. 2023) provedl, nicméně nadále neměl za dostatečně prokázané důvody pro předmětnou změnu v požadavku na vzdělání.

[35] Nejvyšší správní soud nesouhlasí s výše popsáním postupem městského soudu, jakož i se závěrem o neprokázání důvodů, pro které k předmětné změně v požadavku na vzdělání došlo, respektive se závěrem, že dosavadní postup služebního orgánu „se jeví“ jako účelový.

[36] Zaprvé, městský soud učinil středobodem svého posouzení žalobní námitku založenou na obecně formulovaném tvrzení o účelovém postupu služebního orgánu vůči žalobci v podobě „umělého snížení“ požadavku na vzdělání ve vztahu k předmětnému služebnímu místu. A to navzdory tomu, že hledisko vzdělání je pouze jedním z více faktorů pro posouzení kritéria vhodnosti, které služební orgán v souladu s metodickým pokynem č. 2/2019 a výše citovanou konstantní judikaturou hodnotil, a rovněž navzdory tomu, že dle citované judikatury v těchto případech se jedná o *komplexní posouzení více faktorů, které mohou v různých případech působit různě silným vlivem, a i když bude jeden faktor silně naznačovat rozhodnutí jedním směrem, může být vykompenzován souhrnem ostatních kritérií*. I v situaci, kdy městský soud neměl za dostatečně prokázané, jaké byly důvody, pro které příslušný služební orgán přistoupil ke změně požadavků na odbornost vysokoškolského vzdělání pro služební místo vedoucího oddělení (eGovernment cloudu), měl přezkoumat vhodnost tohoto služebního místa pro žalobce komplexně ze všech hledisek, kterými služební orgán a žalovaný odůvodnili svá rozhodnutí.

[37] Poté, co služební orgán v rámci změn v systematizaci a v organizační struktuře Ministerstva vnitra účinných od 1. 7. 2022 zrušil požadavek odborného vzdělání u několika služebních míst (včetně služebního místa vedoucího oddělení), žalobce s účinností od 1. 7. 2022 splňoval kvalifikační požadavek na vzdělání (nově bylo vyžadováno vysokoškolské vzdělání bez specializace). Tím odpadl jediný důvod, který služební orgán v rozhodnutí ze dne 19. 5. 2022 (o postavení žalobce mimo výkon služby) uvedl jako překážku pro převedení žalobce na služební místo vedoucího oddělení (eGovernment cloudu). Městskému soudu nic nebránilo, aby posoudil, zda obстоjí důvody, pro které služební orgány vyhodnotily uvedené služební místo jako vhodné pro žalobce, neboť jednotlivé faktory musejí být posouzeny komplexně. V žalobcově případě totiž *prima facie* nic nenasvědčuje tomu, že by jeho vysokoškolské právnické vzdělání nebylo pro služební místo vedoucího oddělení vhodné, respektive dostačující. V obecné rovině lze poukázat na běžnou praxi, že i na odborných odděleních či resortech jsou do řídicí (manažerské) funkce obsazovány osoby s právnickým vzděláním, jakým disponuje žalobce. Navíc i samotný žalobce nečinil sporným, že oddělení eGovernment cloudu bylo až do systematizační změny účinné od 1. 4. 2022 (na základě které zaniklo jím původně zastávané služební místo náměstka) jedním z oddělení, která řídil v rámci jím zastávaného služebního místa náměstka. Žalobce přitom neuvedl konkrétní důvody, pro které by jeho právnické vzdělání mělo být nedostatečné pro služební místo vedoucího oddělení, které v minulosti rovněž spadalo pod jeho řízení. Nelze ani pomíjet, že služební místo vedoucího oddělení je stále místem představeného, nikoli místem řadového úředníka. Nutno připomenout, že dle výše citované judikatury Nejvyššího správního soudu služební orgán nemá pro státního zaměstnance hledat stejné, ani ideální služební místo, ale služební místo splňující kritérium vhodnosti, které zahrnuje více faktorů, nejen vzdělání.

[38] Zadržet, žalobce k jím tvrzené účelovosti namítal pouze časovou souslednost a neexistenci jediného rozumného důvodu, pro který by měl být odstraněn požadavek na původně technické vzdělání pro služební místo vedoucího oddělení eGovernment cloudu, které je dle jeho mínění spíše technického charakteru (ovšem blíže svá tvrzení nekonkretizoval). K těmto obecným tvrzením pak žalobce v žalobě navrhoval k důkazu pouze rozhodnutí služebního orgánu ze dne 19. 5. 2022, prvostupňové rozhodnutí a metodický pokyn č. 2/2019. V replice ze dne 19. 12. 2023, kterou reagoval na vyjádření žalovaného ze dne 17. 10. 2023 uvádějící důvody, proč služební orgán zrušil požadavek na odborné vzdělání (jak od žalovaného žádal městský soud), pouze v obecné rovině polemizoval s žalovaným uvedenými důvody, přičemž zejména poukazoval na to, že služební orgán ještě před systematizační změnou účinnou od 1. 4. 2022 konal na služební místo vedoucího oddělení dvě výběrová řízení, která byla neúspěšná, tudíž mohl požadavek na odbornost vzdělání zrušit dříve.

[39] Nejvyšší správní soud na jedné straně souhlasí s městským soudem v tom, že žalobce byl oprávněn až v žalobě namítat účelovost postupu vůči jeho osobě ze strany služebních orgánů, kterou spatřoval v tom, že cílem takového postupu bylo „zajistit, aby se předmětné služební místo formálně zdálo pro žalobce vhodným, přestože tomu tak fakticky nebylo“. V rozsudku ze dne 13. 11. 2023, č. j. 3 Ads 269/2022 - 36, Nejvyšší správní soud v odst. [26] konstatoval, že „[e]xistence okolností, jež by mohly nasvědčovat účelové či diskriminační povaze systemizace nebo přijaté organizační změny, přitom nemusí plynout z obsahu správního spisu. [...]

pokračování

Námítka účelové, resp. diskriminující povahy organizačních změn je natolik specifickou situací, v níž se přesouvá možnost obrany dotčené osoby právě až v řízení před krajským soudem. Žaloba proti rozhodnutí o odvolání ze služebního místa může pro dotčenou osobu představovat první (a jedinou) příležitost svá tvrzení o účelovém, resp. diskriminačním postupu ze strany služebního orgánu prokázat před nezávislým soudem.“ Na druhé straně je třeba upozornit, že žalobce byl povinen tvrdit a prokázat konkrétní indicie, které by nasvědčovaly jím tvrzenému účelovému postupu. Je tomu tak proto, že ve správním soudnictví platí dispoziční zásada, tudíž obsah a kvalita žaloby předurčuje rozsah přezkumné činnosti správního soudu, přičemž soud není povinen ani oprávněn domýšlet argumenty za účastníka řízení (k tomu srov. odst. [33] již citovaného rozsudku č. j. 3 Ads 269/2022 - 36). Městský soud ovšem *de facto* přenesl uvedené procesní povinnosti (břemena tvrzení a důkazní) z žalobce na žalovaného, jestliže po žalovaném vyžadoval dostatečně odůvodnit, proč služební orgán přistoupil ke změně požadavku na vzdělání ve vztahu k předmětnému služebnímu místu, respektive co se v daném mezidobí u služebního místa vedoucího oddělení natolik výrazně změnilo, aby důvodně odpadl požadavek na technické nebo ekonomické vzdělání. Takovýto postup městského soudu byl při obecnosti žalobních tvrzení neodůvodněný a bez zákonné opory, neboť ani zákon o státní službě ani správní řád pro takové situace nestanovuje obrácené důkazní břemeno. Na okraj Nejvyšší správní soud uvádí, že žalobce netvrdil ani diskriminační jednání ani nerovné zacházení, kterého by se mu dostalo ze strany služebního orgánu, tudíž případné obrácené důkazní břemeno ve smyslu § 133a občanského soudního řádu ve spojení s § 64 s. ř. s. nepřipadalo v úvahu (k tomu srov. již výše odkazovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Ads 423/2019 - 70, odst. [76]).

[40] Nad rámec nezbytného Nejvyšší správní soud doplňuje, že nesouhlasí s městským soudem ani v tom, že „[n]ásledným dokazováním před soudem pak byla vhodnost zásadně zpochybněna, proto bude na žalovaném, aby na tuto procesní situaci reagoval“ (odst. 27 napadeného rozsudku). Městský soud z listin doložených žalobcem v replice týkajících se (neúspěšných) výběrových řízení na služební místo vedoucího oddělení eGovernment cloudu (realizovaných před převedením žalobce na předmětné služební místo) učinil zjištění, že tam uvedený popis činností obsahoval oblasti, které jsou „v napadeném rozhodnutí použity pro vymezení výkonu na služebním místě, na něž byl žalobce převeden“ (odst. 35 napadeného rozsudku). K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že pro vymezení předmětu činností oddělení eGovernment cloudu, které má žalobce po jeho převedení řídit, je rozhodující vymezení v čl. 45e nařízení ministra vnitra a společného služebního předpisu náměstka ministra vnitra pro státní službu a státního tajemníka v Ministerstvu vnitra č. 20/2022 ze dne 30. 6. 2022 (dále jen „*služební předpis č. 20/2022*“), které je širší než to, co je uvedeno v dokumentaci o vyhlášených výběrových řízeních (tam je výčet uveden demonstrativně). Podle čl. 45e odst. 2 písm. c) uvedeného služebního předpisu se jedná o činnosti podle odst. 1 písm. g) až o), které soud citoval v odst. 32 napadeného rozsudku. Byť tento výčet činností oddělení eGovernment cloudu zahrnuje i činnosti technického charakteru (např. oblasti informačních a komunikačních technologií, respektive informačních systémů veřejné správy, na které poukázal městský soud), tak obsahuje i řadu činností dalších, které již technicky vyhraněné nejsou (např. výkon kompetencí řídicího orgánu, zajišťování správních řízení, zpracování věcného obsahu právních předpisů, výkon působnosti správního orgánu příslušného k uplatňování, regulaci a kontrole cen). Navíc (jak ostatně připouští i městský soud), i technicky vyhraněné obory mohou být řízeny osobou, která

technické vzdělání nemá, půjde-li o vysokoškolské vzdělání, které je běžně akceptováno v řídicích funkcích v oblasti státní správy (jako tomu je u právnického vzdělání). Nejvyšší správní soud nesdílí názor městského soudu, že „v tomto konkrétním případě je však situace poněkud odlišná“ tím, že „došlo ke změně požadavku na vzdělání, aniž by to bylo nějak konkrétněji odůvodněno“. Jak již bylo uvedeno výše, samotná změna požadavku na vzdělání (bez dalších indicií o účelovém postupu služebního orgánu vůči žalobci), i pokud by nebyla dostatečně odůvodněna, ještě neznamená, že by služební místo vedoucího oddělení eGovernment cloudu nebylo pro žalobce vhodné z hlediska jeho vzdělání, neboť ten má vysokoškolské právnické vzdělání, které je obecně akceptováno pro řídicí funkce ve státní správě.

[41] Zatřetí, Nejvyšší správní soud přisvědčuje stěžovateli, že ve svém vyjádření ze dne 17. 10. 2023 přednesl minimálně plausibilní důvody, které služební orgán vedly ke zrušení požadavku odborného vzdělání na daném místě vedoucího oddělení. Stěžovatel doložil, že si vyžádal vyjádření služebního orgánu, jenž sdělil, že zrušení požadavku na odborné vzdělání bylo provedeno společným služebním předpisem náměstka ministra vnitra pro státní službu a státního tajemníka v Ministerstvu vnitra č. 18/2022 ze dne 29. 6. 2022, o stanovení požadavků na služební a pracovní místa na Ministerstvu vnitra (dále jen „*služební předpis č. 18/2022*“), vydaným podle § 17, § 18 a § 25 odst. 5 zákona o státní službě (ve znění účinném do 30. 6. 2024). Služební orgán ve vyjádření ze dne 29. 9. 2023 mimo jiné sdělil, že změny systematizačních atributů na vzdělání se netýkaly pouze dotazovaného služebního místa vedoucího oddělení, na které byl převeden žalobce, ale též dalších služebních míst v odboru koordinace informačních a komunikačních technologií a eGovernment cloudu, což souviselo s realizovanými změnami v organizační struktuře předmětného odboru a v jeho působnosti. Konkrétně byly zmíněny samotný vznik nového oddělení eGovernment cloudu v předmětném odboru a vyčlenění samostatného oddělení kybernetické bezpečnosti z předmětného odboru do jiné sekce Ministerstva vnitra (provedeno nařízením ministra vnitra a společným služebním předpisem náměstka ministra vnitra pro státní službu a státního tajemníka v Ministerstvu vnitra č. 9/2022). Byly zmíněny i následné změny v organizačním řádu Ministerstva vnitra týkající se úpravy předmětu činnosti tohoto odboru, navrhované s účinností od 1. 7. 2022, a to služebním předpisem č. 20/2022. V rámci těchto změn byl požadavek odborného zaměření vzdělání vyhodnocen jako nadbytečný a jako příčina nízkého zájmu ve výběrových řízeních na obsazení dotčených služebních míst, která se ani opakovaně nedařilo obsadit, a proto předmětný odbor navrhl tento systematizační atribut zrušit. Služební orgán své vyjádření uzavřel tím, že se důrazně ohradil proti tvrzení, že zrušení uvedeného systematizačního atributu u služebního místa vedoucího oddělení bylo účelovým jednáním při převodu žalobce na dané místo.

[42] Nejvyšší správní soud podotýká, že městský soud se mýlí, pokud uvádí, že ve stěžovatelem doloženém dokumentu *komentář k návrhu změny systematicity s účinností ke dni 1. 7. 2022, ke dni 1. 8. 2022 a ke dni 1. 9. 2022* není změna požadavku na odborné zaměření vzdělání uvedena. Odůvodnění předmětné změny je uvedeno na str. 25 a 26 zmíněného komentáře a koresponduje s důvody, které stěžovatel uvedl ve svém vyjádření ze dne 17. 10. 2023. Nutno přisvědčit stěžovateli i v tom, že městský soud nijak nevysvětlil, proč by daná změna požadavku odborného zaměření vzdělání u služebního místa vedoucího

pokračování

oddělení měla být vůči žalobci účelová a adresná. Naopak skutečnost, že došlo ke zrušení požadavku odborného zaměření vzdělání nejen u služebního místa vedoucího oddělení, ale i u dalších míst oddělení eGovernment cloudu i odboru koordinace informačních a komunikačních technologií a eGovernment cloudu, nasvědčuje tomu, že důvody změny požadavku přímo nesouvisely s osobou žalobce, ale s charakterem činnosti daného oddělení i celého odboru a s dlouhodobými problémy obsadit výše uvedená služební místa. Takové důvody, nejsou-li žalobcem tvrzeny a prokázány žádné konkrétní indicie stran účelovosti postupu služebního orgánu vůči jeho osobě, nelze hodnotit jako nedostatečné, jak to učinil městský soud. Byť žalobcem a poté i městským soudem akcentovaná časová souslednost předmětné změny v kvalifikačním předpokladu na vzdělání u služebních míst v oddělení eGovernment cloudu a převedení žalobce na služební místo v tomto oddělení je patrná, nemůže bez dalších indicií vést k závěru o účelovosti jednání služebního orgánu s cílem převést žalobce na pro něj nevhodné služební místo.

[43] A konečně začtvrté, se stěžovatelem lze souhlasit i v tom, že posouzení městského soudu neobstojí ani z hlediska závěrů judikatury Nejvyššího správního soudu v otázce rozsahu a způsobu soudního přezkumu systemizace a změn organizační struktury státní služby. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 15. 5. 2024, č. j. 6 Ads 348/2023 - 35, konstatoval, že „není úkolem správních soudů, aby hodnotily vhodnost organizační struktury státní služby, neboť tím by nepřípustně zasahovaly do prostoru vymezeného výkonem moci (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. září 2020 č. j. 4 Ads 423/2019 - 70, č. 4088/2020 Sb. NSS). [...] oprávněnost soudu přezkoumávat organizační strukturu služebního orgánu je možná pouze ve výjimečných případech, kdy existuje vážné podezření, že systemizace nebyla provedena na základě legitimních zájmů, ale byla vedena jinými pohnutkami, například diskriminačními či šikanózními (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. srpna 2023 č. j. 3 Ads 251/2021 - 42).“ Pokud měl městský soud pochybnosti o provedené systemizaci a změnách organizační struktury oddělení eGovernment cloudu, měl dotčené služební předpisy (tj. zejména služební předpisy č. 18/2022 a č. 20/2022) řádně přezkoumat ve smyslu § 75 odst. 2 věty druhé s. ř. s., zejména posoudit otázku, zda se jedná o takový výjimečný případ, kdy existuje vážné podezření, že změny v organizační struktuře Ministerstva vnitra, včetně úpravy systemizačních atributů pro vzdělání na služebních místech v oddělení eGovernment cloudu (tedy i služebního místa vedoucího oddělení) nebyly provedeny na základě legitimních zájmů. Až pokud by takové vážné podezření shledal a přezkoumatelně odůvodnil, pak by mohl přistoupit k přezkumu dané změny organizační struktury (k soudnímu přezkumu úprav systemizace a navazujících služebních předpisů srov. již výše odkazovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Ads 423/2019 - 70) a výsledek svého přezkumu pak promítnout do hodnocení faktoru vzdělání v rámci komplexního posouzení vhodnosti služebního místa vedoucího oddělení pro žalobce.

[44] Pro úplnost Nejvyšší správní soud uvádí, že městský soud vůbec nepřipustil možnost, která se nejvíce *a priori* jako vyloučená, a to že si služební orgán na základě dosavadního fungování odboru koordinace informačních a komunikačních technologií a eGovernment cloudu a do něj zahrnutých oddělení (včetně problémů s obsazením některých služebních míst v rámci oddělení eGovernment cloudu) vyhodnotil dosavadní požadavek na odbornost vzdělání jako nadbytečný, tudíž se rozhodl tento požadavek vypustit, aniž by tím chtěl

žalobce či jiné státní zaměstnance „poškodit“. V obecné rovině a bez existence konkrétních indicií o účelových, diskriminačních či šikanózních pohnutkách namířených vůči žalobci (případně jiným státním zaměstnancům) nelze orgánům státní správy upírat možnost provést dle svého uvážení konkrétní změny své organizační struktury, včetně změny požadavků na vzdělání u konkrétních služebních míst, jak je k tomu opravňuje zákonná kompetence dle § 25 odst. 5 služebního zákona (ve znění účinném do 30. 6. 2024). Přitom by ani nemuselo dojít k výrazným změnám v předmětu činností a kompetencích konkrétního služebního místa, mohlo by postačovat toliko „prozření“ služebního orgánu, že dosavadní požadavek na odborné vzdělání na dané služební místo byl nadbytečný a pouze omezoval potenciální okruh osob, které by mohly dané služební místo vykonávat.

[45] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů shledal kasační stížnost důvodnou, a proto podle § 110 odst. 2 s. ř. s. napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení. V něm je městský soud podle § 110 odst. 4 s. ř. s. vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozsudku. V dalším řízení městský soud v rozsahu žalobních tvrzení přezkoumá otázku vhodnosti služebního místa vedoucího oddělení pro žalobce, a to komplexně s přihlédnutím ke všem faktorům, kterými se služební orgány zabývaly. Přitom zohlední, že pouhá časová souslednost předmětné změny v kvalifikačním předpokladu na vzdělání u služebních míst v oddělení eGovernment cloudu a převedení žalobce na služební místo v tomto oddělení nemůže bez dalších indicií o účelovém, diskriminačním či šikanózním jednání namířeném vůči žalobci (tyto indicie by musel v řízení tvrdit a prokazovat žalobce) vést k závěru o účelovosti jednání služebního orgánu s cílem převést žalobce na pro něj nevhodné služební místo. Poté o věci opět rozhodne.

[46] V novém rozhodnutí městský soud rozhodne podle § 110 odst. 3 s. ř. s. i o nákladech řízení o této kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 27. listopadu 2024

JUDr. Tomáš Rychlý
předseda senátu